

Súd: Okresný súd Partizánske
Spisová značka: 6P/17/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3621200665
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Štefčík
ECLI: ECLI:SK:OSPE:2022:3621200665.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Partizánske sudcom JUDr. Petrom Štefčíkom vo veci navrhovateľa - povinného E. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. XX, s adresou na doručovanie písomností Ž. X. P., E.. J.C. XXXX/X, proti oprávnenej U. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. S. XX, o zrušenie vyživovacej povinnosti, takto

rozhodol:

I. Súd zrušuje vyživovaciu povinnosť navrhovateľa E. J., nar. XX.XX.XXXX k oprávnenej U. J., nar. XX.XX.XXXX s účinnosťou od 01.07.2021.

II. Vo zvyšnej časti súd návrh na zrušenie vyživovacej povinnosti zamietá.

III. Týmto rozhodnutím dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Bánovce nad Bebravou zo dňa 17.04.2013 č.k. 4P/2/2013-42 v tej časti výroku, ktorým súd schválil rodičovskú dohodu, v ktorej bola schválená dohoda o povinnosti navrhovateľa prispievať na výživu oprávnenej.

IV. Vo zvyšnej časti nedotknutej týmto rozhodnutím ostáva rozsudok Okresného súdu Bánovce nad Bebravou zo dňa 17.04.2013 č.k. 4P/2/2013-42 nezmenený.

odôvodnenie:

(1) Navrhovateľ sa podaným návrhom domáha zrušenia vyživovacej povinnosti k oprávnenej. Návrh odôvodnil tým, že mu oprávnená ani jej matka neposkytli informácie o tom, či ešte študuje.

(2) V návrhu výslovne neoznačil žiadne dôkazy, pripojil k nemu e-mailovú správu zo dňa 18.04.2021 a rozsudok Okresného súdu Bánovce nad Bebravou zo dňa 17.04.2013 č.k. 4P/2/2013-42.

(3) Keďže v čase začatia konania bola oprávnená ešte maloletá, súd návrh na začatie konania spolu s poučením doručil jej matke a umožnil jej vyjadriť sa k nemu. Matka oprávnenej doručila súdu dňa 07.06.2021 prihlášku na pomaturitné a nadstavbové štúdium na stredných školách. Dňa 09.06.2021 doručila súdu vyjadrenie, z ktorého vyplýva, že oprávnená bude pokračovať v štúdiu, podala si prihlášku. Otcovi (povinnému) nedali vedieť, že ide oprávnená študovať, otec neprejavuje tri roky záujem o dcéru.

(4) K vyjadreniu pripojila výpis z účtu vo VÚB banke a.s.

(5) Súd na prejednanie veci nariadil pojednávanie na 04.08.2021, predvolal naň navrhovateľa (a doručil mu vyjadrenie matky oprávnenej) a oprávnenú (ktorá už v tom čase bola plnoletá).

(6) Matka oprávnenej doručila súdu dňa 21.07.2021 výpis z účtu vo VÚB banke a.s. a rozhodnutie o prijatí na štúdium na R. S. Š. E. C. L. Y. J..

(7) Súd na pojednávaní dňa 04.08.2021 vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi - rozsudkom Okresného súdu Bánovce nad Bebravou č.k. 4P/2/2013-42 na čísle listu spisu (ďalej len „č.l.“) 3, prihláškou na pomaturitné a nadstavbové štúdium na č.l. 14 a rozhodnutím o prijatí na nadstavbové štúdium na č.l. 26 a oboznámil podstatný obsah pripojených spisov tunajšieho súdu 2P/56/2019 a 1P/90/2014, z nich najmä rozsudky vo veci. Nato vykonal dokazovanie výsluchom oboch účastníkov a

pojednávaniu odročil za účelom doplnenia dokazovania. Oprávnený súd uložil doručiť súdu potvrdenie o štúdiu a určil jej na ten účel lehotu.

(8) Oprávnená súdu doručila dňa 06.09.2021 potvrdenie o návšteve školy.

(9) Súd vec prejednal na ďalšom pojednávaní dňa 29.10.2021, pričom toto pojednávanie sa uskutočnilo v súlade s § 180 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) v neprítomnosti navrhovateľa, ktorý bol na pojednávanie riadne predvolaný, na pojednávanie sa neustanovil, pričom nežiadal z dôležitých dôvodov o jeho odročenie.

(10) Súd na pojednávaní doplnil dokazovanie rozhodnutím o návšteve školy na č.l. 33 a lekárskou správou o zdravotnom stave matky oprávnenej na č.l. 38.

(11) Z vykonaných dôkazov súd zistil, že navrhovateľ je otcom oprávnenej. O jeho vyživovacej povinnosti k oprávnenej bolo naposledy rozhodované v konaní vedenom na tunajšom súde pod spisovou značkou 2P/56/2019 - návrh na zníženie vyživovacej povinnosti bol zamietnutý. Predtým tunajší súd v konaní spisová značka 1P/90/2014 zamietol skorší návrh na zníženie vyživovacej povinnosti. Vyživovacia povinnosť pritom bola určená rozsudkom Okresného súdu Bánovce nad Bebravou zo dňa 17.04.2013 č.k. 4P/2/2013-42 tak, že otcovi (povinnému) bola určená vyživovacia povinnosť sumou 200 € mesačne s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 26.04.2013.

(12) Oprávnená si podala prihlášku na pomaturitné štúdium na R. S. Š. J. C. R. Z.. Napokon však bola prijatá na nadstavbové štúdium v odbore 6421L00 spoločné stravovanie na R. S. Š. E. C. L. Y. J., kam podľa predloženého potvrdenia v školskom roku 2021/2022 aj nastúpila. Podľa vyjadrenia oprávnenej má rozvrh od pondelku do štvrtku. Býva u matky, privyrábať si nemôže, pretože v čase, keď nechodí do školy musí pomáhať matke, ktorá je slabozraká. Na preukázanie tejto skutočnosti predložila lekársku správu H. H. o očnom ochorení svojej matky. Štúdium, v ktorom oprávnená v súčasnosti pokračuje, je dvojročné a končí sa maturitou.

(13) Súd na podklade vykonaného dokazovania vo veci samej rozhodol rozsudkom zo dňa 29.10.2021 č.k. 6P/17/2021-42, ktorým návrh v celom rozsahu zamietol. (ďalej len „Prvý rozsudok“) Rozhodol tak z dôvodu, že oprávnená pokračovala naďalej v príprave na budúce povolanie riadnym štúdiom v dvojročnom študijnom odbore ukončenom maturitnou skúškou. Nebola schopná sama sa živiť, a to jednak preto, že od pondelka do štvrtku mala školské vyučovanie a jednak preto, že v čase, keď vyučovanie nemala, poskytovala pomoc svojej matke, ktorá trpí očným ochorením (je slabozraká). Naďalej tak boli splnené podmienky na trvanie vyživovacej povinnosti oprávneného - navrhovateľa k nej, tak ako sú uvedené v ustanovení § 62 ods. 1 Zákona o rodine. Právne súd rozhodoval podľa ustanovení § 62 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZR“), § 65 ods. 3 ZR a podľa § 78 ods. 1, ods. 3 ZR.

(14) Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie navrhovateľ. Odôvodnil ho v podstate tým, že oprávnená študuje externe, musí byť evidovaná na úrade práce alebo zamestnaná. Uzavrela manželstvo.

(15) K odvolaniu pripojil kópie svojej elektronickej komunikácie so školou, na ktorej oprávnená študuje a komunikácie s oprávnenou.

(16) Oprávnená k odvolaniu uviedla, že riadne navštevuje strednú školu a nie je pravda, že sa vydala. Navštevuje externé štúdium a vo voľnom čase sa učí a stará sa o svoju matku, ktorej zdravotný stav si to vyžaduje.

(17) Pripojila čestné prehlásenie E. Š., že nebývajú s oprávnenou v spoločnej domácnosti.

(18) Krajský súd v Trenčíne rozsudkom zo dňa 12.04.2022 č.k. 27CoP/21/2022-71 prvý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Rozhodol tak v podstate z toho dôvodu, že prvý rozsudok vychádza z nedostatočne zisteného skutkového stavu veci a závery v ňom vyslovené nemajú oporu vo výsledkoch doteraz vykonaného dokazovania. Súdu prvej inštancie vytkol, že nediferencoval, že štúdium oprávnenej je v externej forme a že vo všeobecnosti s ukončením denného štúdia je spojené nadobudnutie schopnosti samostatne sa živiť a zánik vyživovacej povinnosti povinných osôb. Súd prvej inštancie neskúmal, či oprávnená pracuje, či dosahuje príjem, či je evidovaná ako uchádzača o zamestnanie, prípadne prečo nie je evidovaná, odkedy a či poberá peňažné dávky. Nezamestnanosť totiž (bez závažných dôvodov majúcich pôvod najmä v zdravotnom stave osoby) nie je dôvodom pretrvávania vyživovacej povinnosti. Či si zdravotný stav matky oprávnenej vyžaduje celodennú starostlivosť nevyplýva z dokazovania a v prípade pozitívneho zistenia nie je zrejmé, či navrhovateľka (v skutočnosti oprávnená - pozn. súdu) nie je ustanovená za jej opatrovatelku a neplynie jej z toho príjem. Súd poukázal aj na to, že navrhovateľ tvrdí uzavretie manželstva oprávnenou.

(19) Súč viazaný rozhodnutím krajského súdu súd prvej inštancie nariadil na prejednanie veci pojednávanie na 3.10.2022. Na pojednávaní doplnil dokazovanie listinnými dôkazmi - čestným prehlásením na č.l. 62, odpoveďou na lustráciu v Sociálnej poisťovni na č.l. 90, odpoveďou na lustráciu

v Registri obyvateľov na č.l. 93, odpoveďou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske na č.l. 95, rozhodnutím o peňažných príspevkoch na č.l. 100 a potvrdením o návšteve školy na č.l. 101. Z doplneného dokazovania súd zistil, že oprávnená nebyva v spoločnej domácnosti s E. Š. (č.l. 62). Nie je evidovaná ako zamestnanec alebo poberateľ dávky v registri Sociálnej poisťovne (č.l. 90). Je slobodná (č.l. 93). Nie je ani nebola evidovaná v evidencii uchádzačov o zamestnanie na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske. Nepoberala žiadne dávky a príspevky (č.l. 95). Jej matka má mieru funkčnej poruchy osoby s ťažkým zdravotným postihnutím v rozsahu 80%. (č.l. 100). Oprávnená navštevuje v tomto školskom roku 2. ročník štúdia na R. S. Š. E. C. L. Y. J..

(20) Z výpovede oprávnenej na pojednávaní dňa 03.10.2022 súd zistil, že riadne štúdium ukončila v odbore kuchár výučným listom pred dvoma rokmi. Po vyučení sa prihlásila na nadstavbové štúdium za účelom získania maturity v odbore spoločenské stravovanie. Nebola evidovaná ako uchádzač o zamestnanie ani nebola zamestnaná. Štúdium je externé, prebieha od štrnástej do osemnástej až dvadsiatej hodiny. Na úrade práce sa neevidovala preto, lebo musí byť s matkou a nevlastným otcom, keď príde z nemocnice. V súvislosti so starostlivosťou o matku žiadne príspevky nepoberá, odôvodňuje to tým, že by s ňou musela byť 24 hodín, ale študuje. Nemá v súvislosti so starostlivosťou o matku nárok na žiadny príspevok, ale na úrade sa nepýtala, pýtala sa to len matky. Vyučenie skončila v normálnom čase, po vyučovaní chodí do krčmy, ktorú má nevlastný otec, kde pracuje bez mzdy, aby boli doma nejaké peniaze. Nie je tam zamestnaná. Ona si nenájde prácu, lebo je väčšinou na šesť až osem hodín a ona nemá autobusový spoj. Povinný je dlhý na výživnom päťsto až osemsto eur. Na úrade práce nie je evidovaná, lebo sa stará o matku a teraz pomáha v krčme. Keď dlhšie stojí, bolí ju koleno, aj pri zmene počasia. Nie je invalidná, nebolo rozhodnuté o znížení jej pracovnej schopnosti. Má brata, ktorý má 5 rokov veku. Nie je vydatá.

(21) Súd pri opätovnom rozhodovaní vychádzal z nasledujúcich právnych predpisov:

(22) Podľa § 62 ods. 1 ZR plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

(23) Podľa § 65 ods. 3 ZR výživné plnoletých detí upraví súd len na návrh.

(24) Podľa § 78 ods. 1, ods. 3 ZR dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

(25) Súd na podklade vykonaného dokazovania dospel k záveru, že návrh na zrušenie vyživovacej povinnosti navrhovateľa na oprávnenú je v prevažnej časti dôvodný, pretože jeho vyživovacia povinnosť k nej zanikla okamihom, kedy nadobudla schopnosť sama sa živiť.

(26) Za tento okamih súd považuje ukončenie riadneho denného štúdia oprávnenou, ku ktorému došlo ukončením školského roka 2020/2021. S účinnosťou od 01.07.2021, teda skončením uvedeného školského roka získala oprávnená možnosť získať zamestnanie vo svojom (alebo v inom) odbore a tým získala aj objektívnu schopnosť sama sa živiť. Skutočnosť, že sa po skončení riadneho denného štúdia nezamestnala, respektíve že sa ani nezaevidovala ako uchádzač o zamestnanie je len subjektívnou skutočnosťou. Vychádza len z rozhodnutia oprávnenej, ktoré nie je odôvodnené žiadnymi podstatnými okolnosťami. Pracovná schopnosť oprávnenej nie je znížená. Skutočnosť, že sa rozhodla externe si doplniť štúdium je síce chvályhodná, ale neobnovuje vyživovaciu povinnosť otca k nej. Externé štúdium nevylučuje možnosť oprávnenej zamestnať sa a získať tak príjem, z ktorého by mohla objektívne uspokojovať svoje potreby. Ak oprávnená argumentuje problémami so spojmi, tento argument súd nemôže považovať za dôležitý. Napokon, komplikovanosť autobusového spojenia bydliska oprávnenej s mestom jej nebráni v externom štúdiu, preto súd neakceptoval jej obranu, že jej bráni v zamestnaní čo i len na skrátenej úväzok. Tým viac, že v súčasnosti pracuje po vyučovaní v krčme, a to bez nároku na mzdu. Vykonáva teda fakticky pracovnú činnosť bez uzavretia pracovnej zmluvy. Neobstoí ani obrana oprávnenej spočívajúca v starostlivosti o matku. Je evidentné, že o matku sa nestará po celý deň, keďže navštevuje externé štúdium. Okrem toho, nič jej nebráni, ak matke starostlivosť poskytuje, požiadať v tej súvislosti príslušné orgány o poskytnutie príspevkov alebo dávok (napr. peňažný príspevok na opatrovanie), respektíve vykonávať osobnú asistenciu matke (a žiadať príspevok na osobnú asistenciu). Z výpovede oprávnenej vyplýva, že o žiadny príspevok alebo dávku nepožiadala.

(27) Z uvedených dôvodov súd dospel k záveru, že oprávnená od 01.07.2021 je objektívne spôsobilá sama sa živiť a teda týmto dňom vyživovacia povinnosť otca - povinného k nej zanikla. Preto s účinnosťou od 01.07.2021 súd vyživovaciu povinnosť zrušil.

(28) Vo zvyšnej časti súd návrh navrhovateľa na zrušenie vyživovacej povinnosti zamietol. Navrhovateľ sa domáhal zrušenia vyživovacej povinnosti už návrhom zo dňa 19.05.2021, k zániku jeho vyživovacej povinnosti došlo však aj od 01.07.2021. Za čas od 19.05.2021 do 30.06.2021 bol ešte povinný

vyživovaciu povinnosť k oprávnenej si plniť, preto súd jeho návrh v tomto rozsahu (za obdobie od 19.05.2021 do 30.06.2021) ako nedôvodný zamietol.

(29) Súd v rozsudku zároveň konštatoval, že ním došlo k zmene ostatného rozhodnutia o vyživovacej povinnosti navrhovateľa k oprávnenej, teda k zmene rozsudku Okresného súdu Bánovce nad Bebravou zo dňa 17.04.2013 č.k. 4P/2/2013-42 v tej časti, v ktorej bolo rozhodnuté o vyživovacej povinnosti navrhovateľa k oprávnenej. Ostatné časti citovaného rozsudku sú týmto rozhodnutím nedotknuté.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Partizánske.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, uvedenie spisovej značky) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má uvedenú vadu, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.